

PTUJSKI LIS

Politično gospodarski tednik.

... upravništvo je v
Ptuj, Slovenski trg 3 (v starem
rotovžu), pritličje, levo.
Rokopisi se ne vrnejo.

Štev. 19

Ptuj, 15. maja 1921

III. letnik

Nemškutarji v Ptujju omagujejo.

Zadnji oblaki nemčurstva se dvigajo grozeče, toda se razblinijo v nič ter izginejo, ker nimajo obstoja pred svetlim jugoslovanskim solncem. Razpuščen je „Musikverein“, čigar odbor je še lani odbil sprejem 150 najboljših ptujskih Slovencev z nesramnim utemeljevanjem, da ni imel časa prepričati se o njih vrednosti za vstop v društvo. S to odklonitvijo slovenskih članov so Nemci in nemčurji jasno dokazali, da jim ni za složno kulturno delo, temveč da hočejo v „Musikverein“ imeti nemško-nacijonalno trdnjavo. Še jasneje so to dokazali zdaj po razpustu „Musikvereina.“ Slovenci smo hoteli pokazati, da smo kulturnejši od njih, ponudili smo Nemcem, da sprejememo njihove učence in nčenke v mestno glasbeno šolo in za tekoče šolsko leto prevzamemo tudi njihove učitelje, da se pouk ne prekine. Toda preteklo je že 14 dni od razpusta „Musikvereina“, a niti eden nemški učenec se ni prijavil v mestno glasbeno šolo. Med tem pa pridno mešetarijo pri vodstvu socijaldemokratske stranke v Ljubljani, ki intrigira in rešuje ptujsko nemčurstvo, s katerim se je zvezalo pri občinskih volitvah in zatajilo celo svoj socijaldemokratski program, da bi pridobilo nemškutarske glasove.

Izvolitev nemškutarskega župana vsled nesporazumljenja slovenskih strank je zapejlala nemškega zmaja, da je izlezal iz svojega skrivališča in zopet pokazal svoje nenasitno zrelo. Ta teden je tukajšnji trgovski gremij imel zborovanje, da si izvoli nov odbor. Na to zborovanje so Nemci prignali vse do zadnje nemškutarske branjevke. Sprejel se je predlog, da se voli z vzklikom, in tako so tudi izvolili za načelnika g. Fr. Čučka, za njegovega namestnika pa g. Fr. Lenarta na predlog Nemcev samih, ki so spoznali, da ne morejo voditi načelnških poslov, ker se nobeden ni naučil našega, sedaj državnega in uradnega jezika. Pri volitvi odbora sta se postavili dve listi: nemška, ki je od 7 odborniških mest zahtevala kar 5 za Nemce, in slovenska, ki jim je priznala 3 odbornike. Zdaj pa so Nemci naenkrat hoteli glasovati z listki, ker so se nekateri bali javno pokazati svoje pravo mišljenje. Nastal je nemir in vladni komisar je zaključil zborovanje. Najbolj se je usajal dobro znani Spruschina, ki vsled malomarnosti naših kmečkih kovačev komandira zadrugo kovinarjev in skuša prepričati izdajanje obrtnih listov slovenskim obrtnikom. Hoče biti tudi v odboru trgovskega gremija, dasiravno je za trgovca še manj usposobljen kakor za obrtnika. Cel dan se je vozil s kolesom po mestu in vabil somišljenike na zborovanje. Toda izpodletelo jim je vsled odločnega odpora naših vrlih slovenskih trgovcev. Upamo, da bodo slovenski trgovci tudi zanaprej ostali trdno združeni, da pri prihodnjih volitvah zahtevajo vsa odborniška mesta za Slovence in da bo njihova organizacija skrbela za to, da naše ljudstvo izve, kdo je v Ptujju naš in kdo ni naš.

Nemci so se prenašlo izdali in pokazali

roge. Mislili so, da bo se pod pekom Loziškem nadaljevalo pek Ornikovo nemškutarsstvo. Toda motijo se. Slovenske stranke morajo najti toliko narodne zavednosti, da bodo v narodnih vprašanjih delovale složno. Če bi kakšno vodstvo v Ljubljani hotelo to prepričati, pa bodemo Ptujčani pod nestransko čisto narodno firmo branili slovenstvo Ptujja. Vsekako pa je preskrbljeno za to, da ptujška nemškutarska drevesa ne bodo rastle do nebes, če tudi jim ljubljanski „jugoslovanski“ socijalni demokrati še tako skrbno prilivajo!

Dopisi.

Gremij trgovcev v Ptujju je imel v ponedeljek v gostilni Zupančič svoj občni zbor. Zanimanje je bilo veliko, ker se se je šlo za slovenski ali nemški značaj trgovstva v Ptujju. Nemci, ali bolje rečeno nemčurji (ker le malo je čistokrvnih), so pripeljali vso svojo gardo, na čelu jim znani Spruschina. Zborovanje je bilo nad vse pričakovanje burno, ker so sprva sami predlagali glasovanje s vzklikom, pozneje so se pa zbal, pokazati javno svojo barvo, ker je večina izmed njih danes takih, ki se hočejo delati Slovence. Naše trgovstvo je tako neparlamentarno zborovanje umevno zanikalo, vsled česar je bil izvoljen samo gospod Fran Čuček predsednikom, gospod Fran Lenart pa podpredsednikom. Do daljnih volitev ni prišlo po krivdi Nemcev, med glavnimi g. Spruschina, ki je svojo kandidaturo vzdrževal z vso trdovratnostjo, dasi se mu je javno povedalo, da je svojo ulogo v Ptujju doigral. Kup smeha je izzvala njegova hinavska izjava „Hoch Serbien“, ker vsakdo vé, da bi raje vzklikal: „hudič jo vzemi!“ Potrpljenje Slovencev je veliko — pa bode minulo. G. Schwab je pozdravil in vodil zborovanje samo, lahko rečemo izzivalno, v nemškem jeziku, kakor da smo v rajhu. Manjkala mu je le pikelhavba, pa bi mislili, da smo res še vedno mi gostje v njih državi in ne narobe. Nemci (pravi Nemci seveda) so sami obsojali nastop, ki bode škodoval njim samim, in le njim. Slovenskemu trgovstvu pa kličemo: „nič več popuščanja! Nič več pogajanj — naj delajo sami, kakor vedo in znajo.“ Slovensko zavedno meščanstvo bode vedno podpiralo zavedno kulantno narodno trgovstvo, zahteva pa od istega močatosti in nobenega družjenja z narodnimi propalicami. Prihodnjic in nadalje bodemo prinašali seznam našega trgovstva. Geslo mora sedaj biti: zob za zob!

Namesto venca na grob blagemu pokojniku g. L. Petovarju v Ivanjkovcih podari rodbina Kočevar-Venigerholz 100 K za Jugoslov. Matico in 100 K za Dij. kuhinjo v Ptujju.

Živinorejcem ptujškega okraja se naznanja, da je odhod na poučno potovanje in nakup plemenske živine na binkoštni ponedeljek, dne 16. majnika z vlakom, ki gre iz Ptujja dopoldan ob pol 11. uri. Priglasenci naj torej ne zamudijo. V torek dne 17. majnika je ogledovanje plemenskih bikov v Slovenjgradu, 18. majnika v Lučah in 19. v Solčavi. K potovalnim stroškom prispeva Zveza kmetijskih podjetnic za ptujski okraj, nekaj jestvin pa naj vsak udeleženec vzame s seboj. Kmetijska

družba za Slovenijo je naznanila, da bo po možnosti dovolila nakupne subvencije za plemenjake in živinorejce podpirala.

Kmetijski gospodinjki tečaj v Ptujju se prične v torek dne 17. majnika tl. v veliki vojašnici. Priglasenih je že dovolj deklet, vendar se še sprejme do 6 kmečkih deklet. Priglasiti se je takoj pri tajniku na okrajnem zastopu v Ptujju. Ko bo število dopolnjeno, tedaj se na poznejše prošnje za sprejem ne bo mogoče ozirati.

Nadzorovanje mestne glasbene šole v Ptujju. V sredo in četrtek je g. ravnatelj konservatorija Glasbene Matice v Ljubljani Matej Hubad nadzoroval tukajšnje glasbeno šolo. Pevsko društvo je odličnemu organizatorju slovenske glasbe priredilo prijateljski večer pri Zupančiču. G. a. ravnatelja vežejo stari spomini na Ptuj. Ptujška gimnazija ga s ponosom šteje med svoje bivše učence. Pred 40 leti je služboval tukaj profesor Franc Hubad, poznejši deželni šolski nadzornik in dvorni svetnik. Ta je vzel svojega mlajšega brata kot dijaka k sebi. Pred 15—20 leti je slovelo ptujsko pevsko društvo kot eno najboljših v Sloveniji in je imelo ozke stike z g. ravnateljem Hubadom, katerega je tudi imenovalo svojim častnim članom. Upati smemo, da bo g. ravnatelj Hubad pri vladi z vso njemu lastno energijo zastopal kulturno in narodno važnost glasbenega zavoda v Ptujju.

Občno vojno društvo Ptuj in okolica ima svoj sestanek 16. majnika, binkoštni ponedeljek ob pol 10. uri predpoldne v gostilni Mahorič v Ptujju. Vabijo se vsi člani k obilni udeležbi.

Knjižnica „Čitalnica“ v Ptujju ostane do 20. maja t. l. zaprta zaradi preureditve in se do tega časa knjige ne bodo izposojale. Vse izposojene knjige naj se vrnejo vsaj do 13. t. m. Čitalnični knjižnični odsek.

Šport. Dne 16. maja se vrši v Ptujju prva prvenstvena tekma na novem igrališču za plinarno in sicer med športnim klubom Ptuj — „Svoboda“ Maribor. Igra bode zelo interesantna, ker sta oba kluba ednako močna.

Našel se je orientalsko izdelan cigaretni nastavek. Ogleda se lahko pri odgovornem uredniku.

Izlet. Organizacija vojnih invalidov priredi prosto domačo zabavo dne 15. maja v gradu Ebensteld, na katero se vabijo vsi prijatelji invalidov. Začetek ob 16. (4.) uri. Vstop prost.

Hranilno in posojilno društvo Posojilnica v Narodnem domu v Ptujju je razposlalo ravnokar računski sklep za leto 1920, to je za 37. leto svojega obstanka. Iz tega računskega sklepa in iz ustmenega poročila, katerega je podal načelnik posojilnice, g. dr. Franc Jurtela na zadnjem občnem zboru dne 13. aprila t. l. posnemamo, da se je ta naš v okraju najstarejši slovenski denarni zavod tudi v letu 1920 prav lepo razvijal in napredoval, kar dokazujejo med drugim sledeče številke: Denarni promet je dosegel K 54,500.000.—. Stanje vseh posojil je znašalo koncem leta 1920 K 6,227.186.— in se je torej proti letu 1919 zvišalo za K 2,867.110.—. Stanje pri raznih denarnih zavodih naloženega denarja, katerega ima zadruga za slučaj potrebe na razpolago, je znašalo K 10,536.550. Hranilne vloge so se v letu 1920 zvišale za K 3,911.715.—,